

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการให้ความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ: ศึกษาเฉพาะกรณีแรงงานคนพิการ
ชื่อผู้เขียน	ศุภเดช แจ่มจิรวัตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการในการให้ความคุ้มครองแรงงานนอกระบบที่เป็นคนพิการ ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่คนพิการที่อยู่ในตลาดแรงงานนอกระบบ ซึ่งทำงานให้กับนายจ้าง โดยไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการให้ความคุ้มครองเป็นการเฉพาะในเรื่องการทำงาน ทำให้ได้รับความเดือดร้อนในด้านต่างๆ ทั้งการถูกนายจ้างเอารัดเอาเปรียบในเรื่องค่าจ้าง เวลาในการทำงาน การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่เป็อุปสรรคในการทำงานของคนพิการ ในปัจจุบันแม้ว่าประเทศไทยจะให้ความสำคัญกับประชากรที่เป็นคนพิการมากกว่าในยุคก่อน แต่จากการศึกษาพบว่ากฎหมายที่มีอยู่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองคนพิการในด้านต่างๆ ยังไม่ครอบคลุมไปถึงการทำงาน หากแต่มุ่งเน้นไปที่การให้สวัสดิการ ซึ่งพบว่ายังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพของคนพิการและยังไม่เกิดประโยชน์ต่อคนพิการอย่างแท้จริง แม้ว่าจะมีการบัญญัติหลักการในการให้ความคุ้มครองคนพิการไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 อีกทั้งยังมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เป็นบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองคนพิการในเรื่องสวัสดิการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ดีขึ้น แต่ในด้านการให้ความคุ้มครองคนพิการที่เป็นผู้ใช้แรงงานนั้น มีเพียงกฎหมายแรงงานที่ให้ความคุ้มครองผู้ใช้แรงงานทั่วไป นำมาบังคับใช้ คือ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ซึ่งการให้ความคุ้มครองแก่แรงงานคนพิการในกรณีตามที่มีกฎหมายบัญญัติดังกล่าว เป็นการให้ความคุ้มครองแรงงานคนพิการที่ทำงานในลักษณะเดียวกับการให้ความคุ้มครองแรงงานปกติ

จากการศึกษาพบว่า ในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษและประเทศญี่ปุ่น มีการให้ความสำคัญกับคนพิการเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้คนพิการมีงานทำ การฝึกฝนอบรมอาชีพให้แก่คนพิการ ซึ่งในเรื่องการทำงานของคนพิการ ได้มีการบัญญัติกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะเพื่อเป็นบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองคนพิการในการทำงาน รวมถึงการปฏิบัติต่อคนพิการในการทำงานเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพร่างกายและจิตใจของคนพิการ

จากการที่ประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายเฉพาะที่ให้ความคุ้มครองคนพิการในการทำงาน ในกรณีที่เป็นแรงงานนอกระบบนั้น ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ กล่าวคือ เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะได้นำข้อแนะที่ 99 ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพสำหรับคนพิการ ค.ศ. 1955 และข้อแนะที่ 168 ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการ ค.ศ. 1983 มาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายภายในประเทศเพื่อให้ความคุ้มครองคนพิการในการทำงาน รวมถึงควรให้สัตยาบันอนุสัญญาขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ คือ อนุสัญญา ฉบับที่ 159 ว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพและการจ้างงานสำหรับคนพิการ ค.ศ. 1963 ทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดการคุ้มครองแรงงานนอกระบบที่เป็นคนพิการอย่างเป็นรูปธรรม

Thesis Title	Legal measure concerning the protection in informal sector: case study only on the disable persons
Author	Supadej Jamjirawat
Thesis Advisor	Professor Dr. Thira Srithamaraks
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study the legal measures on protection of informal labour which is the disable labour. The mentioned problem is caused by the working of disabled persons in informal labour market, employed by employers, without the specific law to protect the labour regarding working which causes many problems, namely, the exploitation of the wage and working hours from employers and the unfair practices. These are the obstacles of working of disabled persons. Though, at present, Thailand pays more attention to disabled persons than in the past, it is found that the existing laws on protection of disabled persons do not cover the working and they emphasize on the welfare which is insufficient for the living of the disabled persons and is not the real benefit to the disabled persons. Although the principles on protection of the disabled persons are prescribed in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 and Promotion and Development of Quality of Life for Disabled Persons Act B.E. 2550 to protect the disabled persons on various welfares to develop the quality of life of the disabled persons, the protection of the disabled persons as labour is prescribed only in general labour protection in Labour Protection Act B.E. 2541. The protection for the disabled labour in the mentioned Act is the labour protection of the disabled labours in the same nature as that of normal labours.

According to the study, it is found that in the foreign countries, namely, United States of America, Great Britain and Japan, they pay attention to the disabled persons by giving a chance to disabled persons to have work and vocational training. In regard of working of disabled persons, there is specific law prescribed to protect disabled persons in working, including the way to treat the disabled persons in working to be suitable for the disabled persons' body and mind.

Since Thailand has no specific legislation on the protection of the disabled persons in working, the researcher opinionates that Thailand should take Recommendation No. 99 concerning Vocational Rehabilitation of Disabled Persons A.D. 1955 and Recommendation No. 168 concerning Vocational Rehabilitation and Employment of Disabled Persons A.D. 1983 as a guideline to prescribe the internal law for disabled persons protection in working. In addition, the Convention of International Labour Organization, Convention No. 159 concerning Vocational Rehabilitation and Employment of Disabled Persons A.D. 1963, should be ratified to substantially apply for the protection of informal labours who are disabled persons.